

נאום תודה בטקס אות זכויות האדם ע"ש אמיל גרינצוויג

איתן דיאמונד

זהו כבוד גדול, אבל גם מביך במידת מה עבורי לייצג את גישה בטקס הזה.

שרי וגישה הרוויחו את האות שניתן להם בזכות, אבל זה לא היה בזכותי – אני הגעתי לגישה רק באפריל 2014, ואילו האות, כידוע, הוא לשנת 2013.

המעמד הזה ממחיש משהו שאני מרגיש מאז שהתחלתי לשמש כמנכ"ל הארגון – שזכיתי ושהזכיה היא בזכות מה ששרי וקנת וכל העובדים המסורים של גישה עשו הרבה לפני שהגעתי. לכן אני רוצה לנצל את ההזדמנות הזאת בעיקר כדי להודות להם על היסודות שהם הניחו ועל הבניין היציב והטוב שבנו על גבי היסודות האלה.

בארגון שהצטרפתי אליו יש הרבה דברים שאני יכול להלל ולהודות עליהם. כאן אני רוצה להתמקד בתכונות ובערכים של המייסדים שהוטבעו ונטמעו בגישה.

כנקודת התחלה אני רוצה לחזור למוטיב הריצה ששרי דברה עליו.

שרי אמרה קודם שמי שמכיר אותה יודע שהיא רצה למרחקים ארוכים מאוד. מי שמכיר אותה קצת יותר טוב, יודע שהיא עושה את זה גם כשהיא לא רצה.

הנחישות, ההתמדה, הדבקות במטרה, המסירות, הקשיחות, וכוח הרצון שדרושים כדי לרוץ מרחק מאות קילומטרים, כדי לקום כל יום השד יודע מתי היא קמה ולרוץ ולרוץ, את כל אלה שרי הביאה ומביאה גם לעבודתה בגישה. הערכים האלה, ואתם ערכים של **מצוינות ומקצועיות**, שמשותפים לשרי ולקנת, משתקפים בתרבות הארגונית ובדפוסי העבודה של גישה. כך הארגון נבנה, כך הוא עבד ועמיתי ואני פועלים כדי להבטיח שהוא ימשיך לעבוד כך גם עכשיו ולהבא.

התכונות והערכים האלה, בוודאי כשנלווים להם גם חכמה ותבונה כמו אלו של קנת ושל שרי, הם ערובה להצלחה בכל תחום, אבל אילו שרי וקנת היו מתאפיינים רק בהם גישה הייתה יכולה להיות גם קרן הון סיכון, או חברת הי-טק. הסיבה לכך שהם השקיעו את היכולות והכישורים שלהם דווקא בארגון זכויות אדם שמתמקד בזכויות של תושבי עזה טמונה בערכים אחרים.

מבין אלה, כמה שבלטו במיוחד בעיניי ושבגינם הערכתי אותם ואת גישה גם לפני שהצטרפתי לארגון, הם **הגינות, הוגנות, רגישות וכבוד לזולת**.

באיזשהו מקום כולם מכבדים את הערכים האלה.

אני לא רץ למרחקים ארוכים מאוד, אבל כן נעתי בין עולמות. בין התלמיד בישיבת ההסדר במעלה אדומים, לחייל בטנק בנצרים למי שעומד בפניכם עכשיו היו תחנות רבות. האנשים שהכרתי בדרך היו שונים זה מזה באורח החיים, באמונות ובהשקפות העולם, אבל רובם, ואני מאמין שרוב האנשים בכלל, חושבים שראוי לנהוג כלפי הזולת בכבוד, בהוגנות ובהגינות.

עם זאת, מעטים מדי שומרים על נאמנות לערכים אלו באופן עקבי.

יש הרבה סיבות לכך שאנשים מאבדים את הדרך.

יש מי שנכנעים לפחד, או לכעס ומתמסרים לשנאה. את זה ראינו היטב בקיץ האחרון ובמקרים רבים מדי של התלקחות גם בעבר. לשמחתי, ולמזלנו, בחברה האזרחית הישראלית והפלסטינית נותרו אנשים שיש להם את האומץ ואת יישוב הדעת שלא להיכנע.

שחיקת הערכים שמאפשרת את הדיכוי היומיומי שאנו עדים לו, בוודאי בעזה, נובעת גם מניכור. כשיש בידול ונתק, בינך לבין זולתך קל יותר לעצום את העיניים, לאטום את הלב ולא להשגיח בכך שכבודה נרמס.

ההתנתקות מעזה שישראלים רבים עיוו לה היא לא רק התנתקות פיזית, אלא גם התנתקות תודעתית. רצון להניח את עזה ואת תושביה אי שם מעבר להרי החושך. יישום תכנית ההתנתקות ומדיניות הסגר והבידול שנלוו לה העצימו את הניכור והאדישות ביחס לעזה. הם אפשרו להתייחס לרצועה כישות עוינת, ושירתו את הרצון להשתחרר מכל דאגה ומכל אחריות לרווחת תושביה.

אבל אנשים כמו קנת ושרי ושותפיהם לדרך לא היו מוכנים לעצום את עיניהם. הם התעקשו לראות את בני האדם שבצד השני. הם גם לא הסכימו לשתוק לנוכח מה שראו. הם ניצבו מול מי שביקשו להדחיק ולהכחיש והצביעו על האופנים השונים שבהם אנו ושלוחנו ממשיכים לשלוט בחייהם של תושבי עזה. הם השכילו להבין והתגייסו בכל מאודם כדי לשכנע אחרים שחלה עלינו חובה, ושיש לנו גם אינטרס, לפעול כדי להבטיח שהאנשים האלה, שכנינו, יוכלו לחיות בכבוד.

דבקות עיקשת בערכים של הגינות, הוגנות, רגישות וכבוד, מאפיינים את גישה בכל ההקשרים.

בהתנהלות הפנימית ערכים אלה מאפשרים עבודה משותפת מוצלחת ומפרה בין אנשי הצוות למרות הבדלים אישיים ומקצועיים לא מבוטלים שיש ביניהם.

כלפי חוץ, הדבר ניכר גם בהתנהלות אל מול ברי הפלוגתא של הארגון. לצד הביקורת המתחייבת, ארגון גישה עשה מאמץ קבוע לקדם שיח בונה. מבלי להתפשר בקידום מטרות היסוד שלו ומבלי לסגת מערכיו, הארגון הקפיד להיות קשוב לטיעונים שהעלו אחרים. כשהועלו טיעוני סרק – נניח שכוסברה מהווה איום ביטחוני – הארגון לא היסס להשמיע ביקורת נוקבת. אבל כאשר גורם במערכת הביטחון הצביע על שיקול ביטחוני שאינו מופרך, או כאשר משרד החקלאות הצביע על חשש פיטוסניטרי, הארגון עשה כל מה שביכולתו כדי להבין את הטיעון ולהידבר עם הרשויות כדי לקדם פתרון שנותן משקל ראוי לכל האינטרסים והזכויות שעל הפרק.

נעשה מאמץ קבוע לגשר על פערים, לנתב את השיח לערכים המשותפים שהזכרתי קודם ולסמן גם אינטרסים משותפים, וזאת כדי להסכים על דרך אחרת, טובה יותר.

כאן אני מגיע לתכונה אחרונה שבכוונתי להדגיש הערב – **אופטימיות**.

בזכות הרוח שהביאו מקימיה ואנשי צוות שהצטרפו אליהם במהלך השנים גישה לא הסתפקה בביקורת. שמעתם קודם את שרי מפצירה בנו לא להתמקד בכיעור.

עבור מי שעוסקים במאבק בדיכוי שהכיבוש, והסגר, והבידול מייצרים זו אינה משימה פשוטה.

מה שאנחנו עושים מרגיש לא פעם כמאבק סיוזיפי. נראה לפעמים כאילו המצב תמיד נשאר רע כשהיה, או אפילו שהוא הולך ונעשה גרוע יותר. כשהתחושות הן כאלה קל להתמסר לציניות ולמרירות ולהיגרר לאמירות שאין בהן אלה שליליות, ביקורתיות וייאוש.

היכולת להתעקש על מסר חיובי גם בנסיבות אלה, להציע תקווה ולפעול כדי לממש אותה, ראוייה להערכה ולהערצה.

לנוכח כל אלו, אני משבח את חברי ועדת האות ומודה להם על החלטה נבונה שהם קיבלו.

לקראת סיום עוד כמה תודות.

שרי דברה קודם על הצורך לשמור על כוח לריצה ארוכה. זו עצה טובה וחזקה על שרי שהיא נוהגת כך, אלא שבשבילה מרתון, למשל, אינו "ריצה ארוכה". במרתונים היא רצה מהר!

בעבודה, המהירות והיעילות שלה הן כאלו שזה נראה כאילו היא מיישמת דווקא את השיטה של סא"ל אלון שגיב (הוא רמי רמי הויברגר) מהסרט "מבצע סבתא". נדמה כאילו היא מתחילה הכי מהר שאפשר ואז, לאט, לאט, מגבירה את הקצב...

את היכולות האלה אני לא יכול לשכפל או לחקות. אבל כאן אני נהנה מעבודת הצוות שגם עליה שרי דברה קודם. בזכות המאמץ המשותף של עמיתיי, שלא אמנה אותם כעת אחד לאחד אף שהם ראויים כולם לתודה אישית, אנחנו מצליחים יחד לשמור על הקצב ולהתמיד בריצה הארוכה.

על כך, תודה גדולה לצוות.

תודה רבה גם לתורמים ולתומכים הרבים שהאמינו בגישה ושבזכותם עלה בידי הארגון לקדם את כבוד האדם ואת החופש לנוע ולהיטיב את חייהם של אנשים רבים מאוד.

לבסוף, תודה גדולה לעמיתנו היקרים מהאגודה לזכויות האזרח על כל פועלם המבורך ובכלל זה גם על מוסד אות זכויות האדם ועל הערב הזה.